

Sygnatura akt II AKa 223/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia Bogusław Tocicki (spr.)

Sędziowie: Piotr Kaczmarek

Robert Zdych

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu 28 lipca 2022 r.

sprawy

M. B. (1) oskarżonego o czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 178a § 1 k.k.

M. C. oskarżonego o czyn z art. 258 § 1 k.k., art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.

K. D. oskarżonego o czyn z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Z. K. (1) oskarżonego o czyn z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

A. K. (1) oskarżonego o czyn z 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., art. 258 § 1 k.k., art. 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w z art. 65 § 1 k.k.

Ł. Ł. oskarżonego o czyn z 55 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 258 § 3 k.k., art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.

M. T. (1) oskarżonego o czyn z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych M. B. (1), K. D., Z. K. (1), Ł. Ł. oraz prokuratora co do oskarżonych M. B. (1), M. C., Z. K. (1), A. K. (1), Ł. Ł. i M. T. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z 11 stycznia 2021 r. sygn. akt III K 56/19

I. na podstawie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C., M. B. (1), K. D. oraz Z. K. (1) i sprawę tych oskarżonych w całości przekazuje Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania;

II. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) w ten sposób, że w miejsce orzeczenia zawartego w punkcie XXI części rozstrzygającej, zwalnia tego oskarżonego od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa przypadających na niego 1/7 kosztów sądowych za postępowanie przed sądem pierwszej instancji, w tym zwalnia go od ponoszenia wskazanej w tym punkcie opłaty za pierwszą instancję w wysokości 930,- (dziewięciuset trzydziestu) złotych;

III. w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) utrzymuje w mocy;

IV. stwierdza, że koszty postępowania odwoławczego związane z apelacją prokuratora co do oskarżonego M. T. (1) ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Mimo wymogów określonych w przepisie art. 99a § 1 k.p.k., a także w przepisach Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobu ich wypełniania (Dz.U z 2019r. poz. 2349), w niniejszej sprawie odstąpiono od opracowania uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego na formularzu UK, sporządzając uzasadnienie wyroku w sposób tradycyjny. Odstępstwo od tej zasady podyktowane zostało koniecznością zagwarantowania stronom postępowania prawa do rzetelnego procesu, który obejmuje także postępowanie odwoławcze, a to w kontekście art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw i Podstawowych Wolności.

Było to podyktowane tym, że forma oraz treść formularza w realiach niniejszej sprawy skutkowałaby niemożnością dotrzymania konwencyjnego standardu rzetelnego procesu. Należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku z dnia 11 sierpnia 2020r. (sygn. akt I KA 1/20), w który to, w ślad za prof. P. H. (por. „Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Komentarz, tom I red. L. Garlicki, Warszawa 2010, str. 305-306) uznał, że „wprawdzie prawo do dwuinstancyjnego rozpoznania sprawy karnej nie wynika wprost z art. 6 Konwencji, jest jednak oczywiste, że skoro w systemie prawa polskiego umieszczono prawo do zaskarżenia wyroku wydanego w pierwszej instancji, to takie państwo – strona Konwencji przewidując możliwość wniesienia apelacji od wyroku, musi zapewnić do niej skuteczny dostęp, a co za tym idzie musi gwarantować odpowiednimi instrumentami procesowymi rzetelność samego postępowania odwoławczego”, a w konsekwencji, iż „aby nie doszło do naruszenia prawa strony do rzetelnego procesu sądowego (na etapie odwoławczym) opisanego w art. 6 ust. 1 EKPC, tak, jak jest on ujmowany i tłumaczony przez orzecznictwo ETPC, zwłaszcza że w systemie prawa polskiego istnieje nadzwyczajny środek zaskarżenia (kasacja), który może być oparty na naruszeniu prawa procesowego (w tym naruszeniu art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.), konieczne jest by kontrola ta w aspekcie standardu konwencyjnego realizowana była przez sąd odwoławczy, jak też i Sąd Najwyższy w ramach postępowania kasacyjnego”. Nie ulega przecież wątpliwości, iż kontrola ta może być dokonana jedynie poprzez zapoznanie się z argumentami sądu, przemawiającymi za przyjętym rozstrzygnięciem. Tym samym jakość uzasadnienia wyroku jest istotnym elementem prawa. Obligatoryjne nakazanie sporządzenia uzasadnień w formie formularzy (art. 99a § 1 k.p.k.), nie dawałoby w realiach niniejszej sprawy właściwego instrumentarium procesowego dla zrealizowania standardu prawa do rzetelnego procesu, gdyż niejednokrotnie, zwłaszcza w sprawach wieloosobowych i wielowątkowych, zarzuty ujęte

w części wstępnej apelacji nie przystają do jej wniosków lub wykluczają się od strony formalnoprawnej, czy pozostają oderwane od wskazanej podstawy odwoławczej, bądź też formułowane są dopiero w uzasadnieniu.

W omawianej sprawie zakres podmiotowo-przedmiotowy sprawy, uwzględniając sposób sporządzenia apelacji (a przede wszystkim liczbę zarzutów podniesionych we wszystkich apelacjach i ich wzajemne przenikanie), w odniesieniu do przedmiotu samej sprawy oraz tych elementów, które wskazywane przez autorów wniesionych środków odwoławczych nie były, lecz musiały być brane pod uwagę z urzędu, prowadzi do wniosku, że sporządzenie uzasadnienia na formularzu UK 2 skutkowałoby niemożnością rzetelnego i konkretnego ustosunkowania się w toku postępowania do każdego istotnego argumentu zawartego w apelacjach prokuratora i obrońców oskarżonych, a przede wszystkim przedstawienia konkluzji, które dla stron byłyby czytelne i wskazywałyby w jaki sposób dany wniosek został wyprowadzony.

Uzasadnienie stanowiska tut. Sądu stanowią nadto orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego oraz ETPC. Zważyż bowiem należy, że w sytuacji, kiedy art. 91 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, iż „umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową” oraz wobec jednoczesnego stwierdzenia, że formularz nie pozwala na realizowanie obowiązku wynikającego z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. zaniechanie sporządzenia uzasadnienia formularzowego okazało się konieczne.

Sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób tradycyjny znajduje oparcie w stanowisku Trybunału Konstytucyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 19.12.2006r. w sprawie P 37/05 (OTK-A 2006/11/177). Stosowany zatem wprost przepis art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw i Podstawowych Wolności (Dz.U z 1993r., poz. 61, poz. 284 ze zm.) obliuguje sąd drugiej instancji do odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do każdego istotnego – na tle konkretnej sprawy – argumentu. Tym samym brak odniesienia do takiej argumentacji stanowi o naruszeniu standardu rzetelnego procesu (tak m.in. ETPC w wyroku z 9.12.199r. Riuz Torija przeciwko Hiszpanii, A. 303-A, w: M.A. Nowicki: „Europejski Trybunał Praw Człowieka, Orzecznictwo, tom 1, Zakamycze 2001, s. 515- 516 i SN w wyroku z 16.01.2007r., sygn. akt V KK 328/06, z 6.04.2011r., sygn. akt V KK 368/10 i inne). Podobne stanowisko przedstawił Trybunał Konstytucyjny na tle art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, wskazując że uzasadnienie orzeczeń jest decydującym komponentem prawa do rzetelnego procesu sądowego i podstawą kontroli zewnętrznej orzeczenia przez organ wyższej instancji, bowiem dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem (wyrok TK z 16.01.2006r., sygn. SK 30/05, OTK-A 2006, nr 1 poz. 2, teza 4.3 uzasadnienia).

Mając powyższe na uwadze, uwzględniając także stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w sprawie P 37/05 oraz Sądu Najwyższego przedstawione w sprawie I KA 1/20, formułujące obowiązek sądu odwoławczego do każdorazowej oceny, w związku z kategorycznym brzmieniem art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k., czy w danej sprawie może sporządzić uzasadnienie swojego wyroku na formularzu UK 2, nie naruszając podstawowych gwarancji strony do rzetelnego procesu odwoławczego, Sąd Apelacyjny w sprawie omawianej odstąpił od sporządzenia uzasadnienia w formie przewidzianej w art. 99a § 1 k.p.k.

Prokurator (...)w P.skierował do Sądu Okręgowego w Legnicy akt oskarżenia przeciwko szeregu oskarżonym, a mianowicie :

1) **L. Ł. o to, że :**

I. w bliżej nieustalonych dniach w okresie 1 lipca 2014 roku do 30 września 2015 roku w miejscowości V. w Holandii i w G. w województwie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wspólnie i w porozumieniu z M. F. i A. K. (1) brał udział w wewnątrzspółnotowym nabywaniu z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że w nie mniej niż 5 transakcjach nabył od przebywającego w miejscowości V. w Holandii M. F. łącznie 15.000 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 800 euro za 1.000 gramów i 12.000 gramów marihuany w cenie 1.400 euro, które to substancje i środki odbierał w G. od przewożącego je z Holandii do Polski A. K. (1), wprowadzając je następnie do dalszego obrotu przez ich zbywanie nieustalonym osobom, czyniąc sobie z popełnienia tego przestępstwa stałe źródło dochodu i uzyskując

korzyść majątkową w wysokości łącznej nie mniejszej niż 61.400 euro, stanowiących równowartość kwoty 245.600 złotych, - **tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;**

II. w okresie od 1 października 2015 roku do 7 czerwca 2016 roku w G. i w P. w województwie (...), kierował zorganizowaną grupą przestępczą zajmującą się wewnątrzwspólnotowym nabywaniem z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających i ich wprowadzeniem do obrotu na terytorium kraju, w której to grupie brali również udział A. K. (1) i M. C.,

- tj. o przestępstwo z art. 258 § 3 k.k.;

III. w bliżej nieustalonych dniach w okresie 1 października 2015 roku do 7 czerwca 2016 roku w miejscowości V. w Holandii i w G. i w P. województwie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z M. F. w trzech przypadkach z A. K. (1), w trzech przypadkach z M. C., w jednym przypadku z inną ustaloną osobą, a w jednym przypadku z inną nieustaloną osobą, brał udział w wewnątrzwspólnotowym nabywaniu z Holandii do Polski substancji psychotropowych w znacznych ilościach w ten sposób, że w nie mniej niż 5 transakcjach nabył od przebywającego w miejscowości V. w Holandii M. F. łącznie 15.069,55 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 800 euro za 1.000 gramów i 7.885,82 gramów marihuany w cenie 4.000 euro za 1.000 gramów oraz 1.000 tabletek ekstazy w cenie 700 euro, które to substancje i środki trzykrotnie odebrał w G. od przewożących je z Holandii do Polski A. K. (1), M. Ż. i innej nieustalonej osoby, wprowadzając następnie do dalszego obrotu środki i substancje w ilości łącznej 11.000 gramów siarczanu amfetaminy, 7.000 gramów marihuany i 1.000 tabletek ekstazy, poprzez ich zbywanie, także za pośrednictwem M. C., innym ustalonym i nieustalonym osobom, w tym:

- w nieustalonym dniu w okresie od marca 2016 roku do 17 maja 2016 roku w G. za pośrednictwem M. C. przekazał M. B. (1) pakunek z zawartością 100 gramów środków odurzających i substancji psychotropowych przeznaczonych do dalszej sprzedaży,
- w dniu 19 maja 2016 roku w P. przekazał M. B. (1) łącznie 120 gramów substancji psychotropowych w postaci amfetaminy i środków odurzających w postaci marihuany przeznaczonych do dalszej sprzedaży,
- w dniu 3 czerwca 2016 roku w P. przekazał K. D. środki odurzające w postaci 50 gramów marihuany,

czyniąc sobie z popełnienia tego przestępstwa stałe źródło dochodu i uzyskując korzyść majątkową w wysokości łącznej nie mniejszej niż 37.500 euro, stanowiących równowartość kwoty 150.000 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

IV. w dniu 7 czerwca 2016 roku w G., działając przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z M. C. posiadał znaczne ilości substancji psychotropowych i środków odurzających w postaci 4.069,55 gramów amfetaminy, 24 tabletek (...) i 1304,36 gramów marihuany,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

2) **A. K. (2) o to, że:**

V. w bliżej nieustalonych dniach w okresie 1 lipca 2014 roku do 30 września 2015 roku w miejscowości V. w Holandii i w G. w województwie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w

wykonaniu z góry powziętego zamiaru i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wspólnie i w porozumieniu z M. F. i Ł. Ł. brał udział w wewnątrzspółnotowym nabywaniu z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że w nie mniej niż 5 kursach kierowanym przez siebie samochodem przewiózł z Holandii do Polski zakupione przez Ł. Ł. od M. F. substancje i środki w ilości łącznej 15.000 gramów siarczanu amfetaminy, 12.000 gramów marihuany i 2.000 tabletek ekstazy, przekazując je w G. Ł. Ł., za co uzyskał korzyść majątkową w nieustalonej kwocie,

- tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.;

VI. w okresie od 1 października 2015 roku do 7 czerwca 2016 roku w G. i w P. w województwie (...), brał udział w kierowanej przez Ł. Ł. zorganizowanej grupie przestępczej zajmującej się wewnątrzspółnotowym nabywaniem z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających i ich wprowadzeniem do obrotu na terytorium kraju, w której to grupie brał również udział M. C.,

- tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.;

VII. w bliżej nieustalonych dniach w okresie 1 października 2016 roku do 7 czerwca 2016 roku w miejscowości V. w Holandii oraz w G. i w P. w województwie (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z M. F. i Ł. Ł., a w jednym, przypadku z M. C., brał udział w wewnątrzspółnotowym nabywaniu z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że w nie mniej niż 3 kursach kierowanym przez siebie samochodem przewiózł z Holandii do Polski zakupione przez Ł. Ł. od M. F. substancje i środki w ilości łącznej 8.069,55 gramów siarczanu amfetaminy, 5.885,82 gramów marihuany i 1.000 tabletek ekstazy, przekazując je w G. Ł. Ł., za co uzyskał od niego korzyść majątkową w nieustalonej kwocie, biorąc też udział w dniu 7 czerwca 2016 roku wspólnie i w porozumieniu z M. F. w wewnątrzspółnotowym nabyciu z Holandii do Polski środków odurzających w znacznych ilościach w postaci 500,97 gramów haszyszu, który to haszysz wraz z porcją 1,8 grama marihuany posiadał w P. w kierowanym przez siebie samochodzie,

- tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

3) **M. C. o to, że:**

VIII. w okresie od 1 października 2015 roku do 7 czerwca 2016 roku w G. w województwie (...), brał udział w kierowanej przez Ł. Ł. zorganizowanej grupie przestępczej, zajmującej się wewnątrzspółnotowym nabywaniem z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach i ich wprowadzeniem do dalszego obrotu na terytorium kraju, w której to grupie brał również udział A. K. (1),

- tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.;

IX. w nieustalonych bliżej dniach w okresie od 1 listopada 2015 roku do 28 lutego 2016 roku w miejscowości V. w Holandii i w G., działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, wspólnie i w porozumieniu z M. F. i Ł. Ł., a jednym przypadku z A. K. (1), brał udział w trzech transakcjach wewnątrzspółnotowego nabycia z Holandii do Polski znacznych ilości substancji psychotropowych i środków odurzających w ten sposób, że dwukrotnie w miejscowości V. w Holandii wraz z Ł. Ł. zamówił u M. F. narkotyki przewiezione następnie do Polski przez inną osobę, a jeden raz dostarczył M. F. pieniądze przeznaczone na zakup narkotyków, które następnie przekazał A. K. (1) w celu ich przewiezienia do G., biorąc w ten sposób w wewnątrzspółnotowym nabyciu z Holandii do Polski łącznie 6.000 gramów siarczanu amfetaminy w cenie

800 euro za 1.000 gramów i 6.000 gramów marihuany w cenie 4.000 euro za 1.000 gramów i 1.000 tabletek ekstazy w cenie 700 euro,

- tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

X. w nieustalonych bliżej dniach w okresie od 1 października 2015 roku do 7 czerwca 2016 roku w G. i w J. w województwie (...), działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, brał udział w obrocie i wprowadzaniu do obrotu pochodzących z wewnątrzspółnotowego nabycia z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że Ł. Ł. przekazał kwotę 13.000 złotych na zakup przeznaczonych do sprzedaży substancji psychotropowych i środków odurzających, udostępniając mu swoje mieszkanie w celu ich porcjowania i przechowywania, wydając je również na polecenie Ł. Ł. innym nieustalonym osobom i odbierając od nich przeznaczone dla Ł. Ł. pieniądze z tytułu ich sprzedaży w nieustalonych kwotach, w tym:

- w okresie od marca 2016 roku do 17 maja 2016 roku, wykonując polecenie Ł. Ł., przekazał M. B. (1) pakunek z zawartością nie mniej niż 100 gramów ww. środków i substancji,
- w dniu 7 czerwca 2016 roku, wykonując polecenie Ł. Ł. odebrał od M. T. (2) reklamówkę z zawartością 149,59 gramów marihuany,

czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu i uzyskując z tytułu zwrotu zainwestowanych w narkotyki środków finansowych i wynagrodzenia uzyskiwanego z tytułu udostępnienia mieszkania w celu ich porcjowania korzyść majątkową w wysokości łącznej nie mniejszej niż 30.000 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

XI. w dniu 7 czerwca 2016 roku w G., działając przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, wspólnie i w porozumieniu z Ł. Ł. posiadał znaczne ilości substancji psychotropowych i środków odurzających w postaci 4.069,55 gramów amfetaminy. 24 tabletek (...) i 1304,36 gramów marihuany,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k.;

4) **M. B. (1) (B.) o to, że:**

XII. w okresie od marca 2016 roku do 17 maja 2016 roku, dokładnej daty czynu nie ustalono, w G. w województwie (...), działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, brał udział w obrocie środków odurzających i substancji psychotropowych w znacznych ilościach w ten sposób, że po uprzednim zamówieniu u Ł. Ł. odebrał od M. F. pakunek z zawartością nie mniej niż 100 gramów ww. środków i substancji przeznaczonych do dalszej sprzedaży,

- tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

XIII. w dniu 19 maja 2016 roku w P. w województwie (...), działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, brał udział w obrocie środków odurzających i substancji psychotropowych w znacznych ilościach w ten sposób, że od Ł. Ł. odebrał łącznie 120 gramów marihuany i amfetaminy w celu jej dalszej sprzedaży,

- tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

XIV. w dniu 7 czerwca 2016 roku w G. w województwie (...), działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, usiłował wziąć udział w obrocie środków odurzających i substancji psychotropowych

w znacznych ilościach w ten sposób, że po uprzednim umówieniu z Ł. Ł. miejsca i czasu transakcji przyszedł do mieszkania M. C. w celu odbioru amfetaminy i marihuany w ilości nie mniejszej niż 100 gramów, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zatrzymanie funkcjonariuszy policji,

- tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

XV. w dniu 14 października 2017 roku w P. w województwie (...), działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał przy sobie oraz w samochodzie marki V. (...) o nr rej. (...) znaczną ilość środka odurzającego w postaci 117,63 gramów marihuany oraz substancję psychotropową w postaci 4,71 grama metaamfetaminy,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

XVI. w dniu 14 października 2017 roku w P. w województwie (...) w ruchu lądowym na ulicy (...) kierował samochodem marki V. (...) o nr rej. (...), znajdując się pod wpływem środka odurzającego,

- tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.;

5) **K. D. o to, że:**

XVII. w dniu 3 czerwca 2016 roku w P. w województwie (...), działając wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, posiadał środki odurzające z znacznych ilościach w postaci odebranej od Ł. Ł. partii 50 gramów marihuany

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

6) **Z. K.o to, że :**

XVIII. w bliżej nieustalonych dniach w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 10 października 2016 roku na terytorium Holandii i w L. w Polsce, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez przejście graniczne w J. w województwie (...), brał udział w wewnątrzspółnotowym nabyciu z Holandii do Polski substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że:

- w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 27 maja 2016 roku, działając wspólnie i w porozumieniu z P. D., w nie mniej niż 4 transakcjach nabył od niego w Holandii łącznie 5.000 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 700 euro za 1.000 gramów i 80 gramów marihuany, które następnie kierowanym przez siebie samochodem przewiózł do Polski w celu ich dalszej sprzedaży,
- w okresie od 27 maja 2016 roku do 10 października 2016 roku, działając wspólnie i w porozumieniu z M. F., w nie mniej niż 5 transakcjach nabył od niego w Holandii łącznie 12.360,30 gramów amfetaminy w cenie 700 euro za 1.000 gramów i 2.000 gramów marihuany w cenie 4 euro za 1 gram, które następnie kierowanym przez siebie samochodem przewiózł do Polski, posiadając jednocześnie w dniu 10 października 2016 roku ujawnione w jego samochodzie substancje psychotropowe w postaci 3.360,30 gramów amfetaminy,

biorąc w ten sposób udział w wewnątrzspółnotowym nabyciu z Holandii do Polski łącznie 17.360,30 gramów amfetaminy i 2.080 gramów marihuany,

- tj. o przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

XIX. w bliżej nieustalonych dniach w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 9 października 2016 roku w L. w województwie (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, czyniąc sobie z popełnienia

przestępstwa stałe źródło dochodu, wprowadzał do obrotu pochodzące substancje psychotropowe i środki odurzające pochodzące z wewnątrzspółnotowego nabycia w Holandii w ten sposób, że:

- M. T. (1) odpłatnie przekazywał siarczan amfetaminy w partiach po 100 gramów, 300 gramów i 500 gramów jednorazowo, przekazując mu łącznie nie mniej niż 5.000 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 8 złotych za 1 gram i 300 gramów marihuany w cenie 23 złotych za 1 gram w celu dalszej sprzedaży,
- S. G. odpłatnie przekazywał siarczan amfetaminy w partiach po 200 gramów, 300 gramów i 500 gramów jednorazowo, przekazując mu łącznie nie mniej niż 5.000 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 8 złotych za 1 gram i 300 gramów marihuany w cenie 23 złotych za 1 gram w celu dalszej sprzedaży,
- nieustalonemu mężczyźnie odpłatnie przekazywał siarczan amfetaminy w partiach po 200 gramów, 300 gramów i 400 gramów jednorazowo, przekazując mu w nie mniej niż 7 transakcjach łącznie 2.100 gramów siarczanu amfetaminy w cenie 8 złotych za 1 gram,
- w dniu 30 września 2016 roku M. S. przekazał 20 gramów siarczanu amfetaminy i 20 gramów marihuany w celu odpłatnego przekazania innej osobie,

wprowadzając w ten sposób do obrotu łącznie nie mniej niż 12.120 gramów siarczanu amfetaminy i 620 gramów marihuany, z czego uzyskał korzyść majątkową nie mniejszą niż 67.120 złotych,

- tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

7) **M. T. (1) o to, że:**

XX. w bliżej nieustalonych dniach w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 9 października 2016 roku w L. w województwie (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, brał udział w obrocie substancji psychotropowych i środków odurzających w znacznych ilościach w ten sposób, że od Z. K. (1) cyklicznie nabywał amfetaminę w partiach po 100 gramów, 300 gramów i 500 gramów jednorazowo, nabywając łącznie nie mniej niż 5.000 gramów amfetaminy i 300 gramów marihuany przeznaczonej do dalszej sprzedaży,

- tj. o przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2021r. sygn. akt III K – 56/19 Sąd Okręgowy w Legnicy orzekł następująco:

I. uznał oskarżonego **L. Ł.** za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie I, III i IV części wstępnej wyroku z tym ustaleniem, że czynów w punkcie I i III dopuścił się w ramach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k., a nadto czyn opisany w punkcie III i IV części wstępnej wyroku stanowi jedno przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 33 § 1, 2, 3 k.k. wymierzył mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 400 (czterystu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

II. uznał oskarżonego **L. Ł.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku i za czyn ten na podstawie art. 258 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

III. uznał oskarżonego **A. K. (1)** za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie V i VII części wstępnej wyroku przyjmując, iż czynów tych dopuścił się działając ciągiem przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91

§ 1 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

IV. uznał oskarżonego **A. K. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku i za czyn ten na podstawie art. 258 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. uznał oskarżonego **M. C.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku i za czyn ten, na podstawie art. 258 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 3 i § 6 pkt 4 k.k. i art. 33 § 1 i 3 k.k., wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 200 (dwustu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

VI. uznał oskarżonego M. C. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie IX, X i XI części wstępnej wyroku z tym ustaleniem, że czyny te stanowią jedno przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 3 i § 6 pkt 3 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

VII. uznał oskarżonego **M. B. (1)** za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie XII, XIII i XIV przyjmując, iż czynów tych dopuścił się działając ciągiem przestępstw z art. 91 § 1 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

VIII. uznał oskarżonego **M. B. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie XV części wstępnej wyroku i za czyn ten na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

IX. uznaje oskarżonego **M. B. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie XVI części wstępnej wyroku i za czyn ten na podstawie art. 178 a § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

X. uznał oskarżonego **K. D.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie XVII części wstępnej wyroku z tym ustaleniem, iż z opisu czynu eliminuje stwierdzenie „w znacznych ilościach”, przy czym czyn ten kwalifikuje z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za czyn ten na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i wymierza mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

XI. uznał oskarżonego **Z. K. (1)** za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punkcie XVIII i XIX części wstępnej wyroku z tym ustaleniem, iż czyny te stanowią jedno przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 33 § 1, 2, 3 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 3 i § 6 pkt 2 k.k., wymierzył mu karę 1 (roku) i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w wysokości 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

XII. uznał oskarżonego **M. T. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie XX części wstępnej wyroku i za czyn ten na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przy zastosowaniu art. 60 § 2 i § 6 pkt 3 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;

XIII. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył oskarżonym orzeczone powyżej kary pozbawienia wolności oraz kary grzywn i wymierzył im:

- **Ł. Ł.** karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności,
- **A. K. (1)** karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,
- **M. C.** karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda;
- **M. B. (1)** karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

XIV. stwierdził na podstawie art. 4 § 1 k.k., iż podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest treść przepisów kodeksu karnego obowiązująca do dnia 24 czerwca 2020r.

XV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonym na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności okresy ich rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie:

- **Ł. Ł.** od dnia 07 czerwca 2016r. godz. 18:10 do dnia 28 marca 2017r. godz. 12:45,
- **A. K. (1)** od dnia 07 czerwca 2016r. godz. 20:20 do dnia 28 marca 2017r. godz. 10:45,
- **M. C.** od dnia 07 czerwca 2016r. godz. 18:10 do dnia 01 września 2016r. godz. 15:55,
- **M. B. (1)** od dnia 07 czerwca 2016r. godz. 18:10 do dnia 09 czerwca 2016r. oraz od dnia 05 grudnia 2016r. godz. 09:55 do dnia 06 grudnia 2016r. oraz od dnia 14 października 2017r. godz. 22:25 do dnia 17 października 2017r.,
- **K. D.** w dniu 01 lutego 2017r.,
- **Z. K. (1)** od dnia 10 października 2016r. godz. 01:10 do dnia 24 maja 2017r. godz. 11:45,
- **M. T. (1)** od dnia 06 września 2017r. godz. 17:20 do dnia 05 lutego 2018r. godz. 14:50;

XVI. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonych przepadek korzyści na rzecz Skarbu Państwa:

- od oskarżonego **Ł. Ł.** w kwocie 395.600 (trzystu dziewięćdziesięciu pięciu tysięcy sześciuset) złotych,
- od oskarżonego **Z. K. (1)** w kwocie 67.120 (sześćdziesięciu siedmiu tysięcy stu dwudziestu) złotych,
- od oskarżonego **M. C.** w kwocie 30.000 (trzydziestu tysięcy) złotych;

XVII. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego **M. B. (1)** zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat;

XVIII. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego **M. B. (1)** świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 (pięciu tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

XIX. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. M. kwotę 600 (sześćset) złotych + 23 % podatku Vat tytułem udzielonej oskarżonemu K. D. pomocy prawnej z urzędu;

XX. na podstawie art. 70 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek dowodów rzeczowych opisanych na karcie 251 tom II teczki osobowej nr 25 pod pozycją 89 – 93, opisane na kartach od 287 do 291 teczki osobowej nr 3 tom II pozycja 1 -27 oraz opisanych w tezcze osobowej nr 4 tom II na karcie 249 pod pozycją 184 -187;

XXI. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 633 k.p.k. oraz art. 624 § 1 k.p.k. zasądził od oskarżonych: **Ł. Ł.**, **A. K. (1)**, **Z. K. (1)**, **M. C.**, **M. B. (1)** po 1/5 kosztów postępowania, zaś oskarżonych **K. D.** i **M. T. (1)** zwolnił od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, a nadto wymierzył oskarżonym opłaty:

- Ł. Ł. w kwocie 2400 złotych,
- A. K. (1) w kwocie 900 złotych,
- M. C. w kwocie 1180 złotych,
- Z. K. (1) w kwocie 1650 złotych,
- M. B. (1) w kwocie 800 złotych,
- K. D. w kwocie 120 złotych,
- M. T. (1) w kwocie 930 złotych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli:

- 1) Prokurator (...)w P. – na niekorzyść oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), Z. K. (1), M. C., M. B. (1) i M. T. (1), w części dotyczącej orzeczeń o wymierzonych karach i podstawach ich orzeczenia;
- 2) obrońcy z wyboru oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S. – w całości;
- 3) obrońcy z wyboru oskarżonego A. K. (1), adw. I. S. – w całości;
- 4) obrońca z wyboru oskarżonego M. B. (1), adw. D. N. – w całości;
- 5) obrońca z wyboru oskarżonego Z. K. (1), adw. P. K. – w całości;
- 6) obrońca z wyboru oskarżonego K. D., adw. M. Z. – w całości.

Prokurator (...)w P., który powołując się na przepisy art. 438 pkt 1 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. w odniesieniu do oskarżonego Ł. Ł.:

- obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnym wymierzeniu Ł. Ł. w punkcie I. wyroku za czyn z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w z w. z art. 11 § 2 k.k. kary grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k., w sytuacji, gdy orzeczenie grzywny jest obligatoryjne na mocy przepisu art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i na mocy przepisu art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które to przepisy winny być podstawą jej wymierzenia;

II. w odniesieniu do oskarżonego A. K. (1):

- obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnym wymierzeniu A. K. (1) w punkcie III. wyroku za czyny z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kary grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k. w sytuacji, gdy orzeczenie grzywny jest obligatoryjne na mocy przepisu art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, który to przepis winien być podstawą jej wymierzenia;

III. w odniesieniu do oskarżonego Z. K. (1):

- obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnym wymierzeniu Z. K. (1) w punkcie XI. wyroku za czyn z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. kary grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k. w sytuacji, gdy orzeczenie grzywny jest obligatoryjne na mocy przepisu art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i na mocy przepisu art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które to przepisy winny być podstawą jej wymierzenia;

IV. w odniesieniu do oskarżonego M. C.:

- obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnym wymierzeniu M. C. w punkcie XIII. wyroku kary łącznej grzywny w wymiarze 150 stawek, a więc kary w wymiarze niższym niż orzeczonej w punkcie V. wyroku za czyn z art. 258 § 1 k.k. kary grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, co stanowi naruszenie art. 86 § 1 k.k.;

V. w odniesieniu do oskarżonego M. B. (1):

- obrazę prawa materialnego, polegającą na błędnym wymierzeniu M. B. (1) w punkcie XVIII. Wyroku, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. świadczenia pieniężnego na podstawie art. 44 § 2 k.k. w sytuacji, gdy podstawą orzeczenia świadczenia pieniężnego w razie popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., jest przepis art. 43a § 2 k.k.;

VI. w odniesieniu do oskarżonego M. T. (1):

- rażąco niewspółmierność kary, polegającą na wymierzeniu M. T. (1) w punkcie XII. wyroku za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kary 1 roku pozbawienia wolności, przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, przewidzianego w art. 60 § 2 k.k., podczas gdy okoliczności podmiotowe i przedmiotowe wykluczają możliwość skorzystania wobec oskarżonego z tego dobrodziejstwa i przemawiają za wymierzeniem mu kary surowszej, w granicach ustawowego zagrożenia.

Podnosząc powyższe zarzuty, Prokurator (...)w P. wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- 1) wyeliminowanie art. 33 § 2 k.k., jako podstawy orzeczenia w punkcie I. wyroku grzywny wobec oskarżonego Ł. Ł. za przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w z w. z art. 11 § 2 k.k.;
- 2) wyeliminowanie art. 33 § 2 k.k., jako podstawy orzeczenia w punkcie III. wyroku grzywny wobec oskarżonego A. K. (1) za przestępstwa z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) wyeliminowanie art. 33 § 2 k.k., jako podstawy orzeczenia w punkcie XI. wyroku grzywny wobec oskarżonego Z. K. (2) za przestępstwo z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i z art 62 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11§ 2 k.k.;
- 4) wymierzenie oskarżonemu M. C. w punkcie XIII. wyroku kary łącznej grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 25 złotych każda;
- 5) wymierzenie oskarżonemu M. T. (1) za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. kary 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Obrońcy z wyboru oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S., powołując się na przepisy art. 438 pkt 1 a, 3 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. w zakresie czynu opisanego w punkcie IV części wstępnej wyroku:

- obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez jego zastosowanie i wywiedzenie względem oskarżonego Ł. Ł. odpowiedzialności karnej z tytułu posiadania znacznej ilości substancji psychotropowych i środków odurzających, podczas gdy czyn oskarżonego wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, pozostawał w zbiegu pomijalnym (pozornym) z równolegle przypisanym temu oskarżonemu sprawstwie przestępstw z art. 55 ust. 1 i 3 oraz art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które dotyczyły wewnątrzspółnotowego nabycia znacznych ilości substancji psychotropowych i obrotu tymi substancjami, co nieuchronnie – na etapie czynności wykonawczych, musiało wiązać się z ich

posiadaniem, stąd też niezastosowanie przez Sąd I instancji karnoprawnej instytucji czynu współukaranego, jako sprzeczne z normami prawa materialnego, doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary nieadekwatnej, bo opartej na nieprzystającym do realiów sprawy, zbiegu kumulatywnym;

II. w zakresie czynu opisanego w punkcie I, II i III części wstępnej wyroku:

- błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na niewłaściwym uznaniu, iż oskarżony Ł. Ł. uczestniczył w zorganizowanym i wielokrotnym nabywaniu oraz sprowadzaniu substancji psychotropowych i środków odurzających z terytorium Holandii do Polski, podczas gdy w świetle wiarygodnych i spójnych wyjaśnień tego oskarżonego, oraz innego z oskarżonych – A. K. (1) ponad wszelką wątpliwość wynika, że czyn o tych znamionach, ujawniony dnia 7 czerwca 2016r., miał charakter jednorazowy, co istotnie wpływa na ocenę rozmiarów odpowiedzialności karnej oskarżonego, orzeczony wymiar kary, oraz kwalifikację karnoprawną dotyczącą przypisania oskarżonemu kierowania zorganizowanej grupie przestępczej;

III. z ostrożności procesowej, na wypadek niepodzielenia przez Sąd Odwoławczy zasadności zarzutu sformułowanego w punkcie II apelacji:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego Ł. Ł. kary 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, albowiem sytuacja osobista oskarżonego, ustabilizowany tryb życia i dotychczasowe postępowanie potwierdzone m.in. nienaganną opinią środowisk, w których oskarżony się obracał, ponadto okoliczności popełnionego czynu wskazują, iż orzeczenie kary pozbawienia wolności wymiarze aż pięciu lat, jest nadmiernie dolegliwe i istotnie wykracza poza osiągnięcie zamierzonych celów prewencyjno – wychowawczych.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońcy z wyboru oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S. wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w zakresie zarzutu sformułowanego w punkcie IV części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa posiadania znacznej ilości narkotyków, z uwagi na zaistnienie zbiegu pozornego (instytucji czynu współukaranego);
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu I i III części wstępnej wyroku, poprzez przyjęcie, iż oskarżony wyłącznie raz dopuścił się przestępstwa wewnątrzspółnotowego nabycia substancji psychotropowych;
- 3) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu II części wstępnej, poprzez uniewinnienie oskarżonego;
- 4) ewentualnie – zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu Ł. Ł. kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności.

Obrońcy z wyboru oskarżonego A. K. (1), adw. I. S., powołując się na przepisy art. 438 pkt 1 a, 3 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. w zakresie czynu opisanego w punkcie VII części wstępnej wyroku:

- obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez jego błędne zastosowanie i ustalenie wobec oskarżonego A. K. (1) odpowiedzialności karnej z tytułu posiadania znacznej ilości substancji psychotropowych i środków odurzających, podczas gdy czyn oskarżonego wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii pozostawał w zbiegu pomijalnym (pozornym) z równolegle przypisanym temu oskarżonemu sprawstwie przestępstw z art. 55 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które dotyczyły wewnątrzspółnotowego nabycia znacznych ilości substancji psychotropowych, co nieuchronnie – na etapie czynności wykonawczych, musiało wiązać się z ich posiadaniem, stąd też niezastosowanie przez Sąd I instancji karnoprawnej instytucji czynu współukaranego, jawi się jako sprzeczne z normami prawa materialnego.

II. w zakresie czynu opisanego w punkcie V i VII części wstępnej wyroku:

- błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na:
  - a) błędnym uznaniu, iż oskarżony A. K. (1) uczestniczył w zorganizowanym i wielokrotnym nabywaniu oraz sprowadzaniu substancji psychotropowych i środków odurzających z terytorium Holandii do Polski, w okresach od dnia 1 lipca 2014r. do dnia 30 września 2015r. (pięciokrotnie) oraz od dnia 1 października 2016r. do dnia 7 czerwca 2017r. (trzykrotnie), podczas gdy w świetle wiarygodnych i spójnych wyjaśnień tego oskarżonego, oraz innego z oskarżonych – Ł. Ł. ponad wszelką wątpliwość wynika, że czyn o tych znamionach, ujawniony dnia 7 czerwca 2016r., miał charakter jednorazowy, co istotnie wpływa na ocenę rozmiarów odpowiedzialności karnej oskarżonego, orzeczony wymiar kary oraz kwalifikację karnoprawną dotyczącą przypisania oskarżonemu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej oraz uczynienia sobie z tej działalności stałego źródła dochodu;
  - b) instrumentalnym i niekonsekwentnym posługiwaniu się przez Sąd I instancji materiałem dowodowym, który z jednej strony zmierzał do maksymalnego uwiarygodnienia dowodów obciążających oskarżonego, a z drugiej do całkowitego zdyskredytowania dowodów przeciwnych i ekskulpujących A. K. (1), co wrażało się przede wszystkim w nadaniu nadmiernej rangi wyjaśnieniom osób mających niewątpliwy interes prawny w obciążeniu współoskarżonych w zakresie ich udziału w zorganizowanej grupie przestępczej (M. F.) oraz całkowitym pominięciu dowodów przeciwnych, na skutek czego oskarżonemu przypisano sprawstwo czynu z art. 258 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, z należyтым uwzględnieniem spójnych, konsekwentnych i logicznych wyjaśnień oskarżonych A. K. (1) i Ł. Ł. doprowadzić musi do jednoznacznego wniosku, że oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał ustawowych znamion czynu zabronionego z art. 258 § 1 k.k.;

III. z ostrożności procesowej natomiast, w razie niepodzielenia przez Sąd Apelacyjny zasadności zarzutu sformułowanego w punkcie II apelacji:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego A. K. (1) kary łącznej w wymiarze 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, albowiem sytuacja osobista oskarżonego, ustabilizowany tryb życia i dotychczasowe postępowanie wyrażające się w uprzedniej niekaralności, a ponadto okoliczności popełnionego czynu wskazują, iż orzeczenie kary pozbawienia wolności wymiarze czterech lat, jest nadmiernie dolegliwe i istotnie wykracza poza osiągnięcie zamierzonych celów prewencyjno-wychowawczych.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońcy z wyboru oskarżonego A. K. (1), adw. I. S. wniosła o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu V i VI części wstępnej i uniewinnienie oskarżonego A. K. (1);
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu VII części wstępnej i ustalenie, że A. K. (1) brał udział w wewnątrzspółnotowym nabyciu z Holandii do Polski środków odurzających w znacznych ilościach w postaci 500,97 gr haszyszu i wymierzenie za ten czyn oskarżonemu kary 3 lat pozbawienia wolności.

Obrońca z wyboru oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., powołując się na przepisy art. 438 pkt 1,3 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na niewłaściwym uznaniu, iż oskarżony M. B. (1) brał udział w obrocie środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi w znacznych ilościach, podczas gdy w świetle wiarygodnych i spójnych wyjaśnień tego oskarżonego, ponad wszelką wątpliwość wywieść należało, że jakkolwiek oskarżony utrzymywał relacje z osobami, które uwikłane były w posiadanie narkotyków, to osobiście nie brał udziału w zarzucanym procederze, zaś jego obecność dnia 7 czerwca 2016r., także takiego związku nie wykazywała, zatem sama obecność oskarżonego w tym środowisku, bez dostatecznego wykazania czynności składających się na jego rzekomy udział, musi być uznana za niewystarczającą do wywiedzenia odpowiedzialności karnej;

2) w zakresie czynu opisanego w punkcie XIV części wstępnej wyroku:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez nieprawidłowe ich zastosowanie i niewłaściwą wykładnię, albowiem wbrew ustalonemu stanowi faktycznemu, Sąd I instancji przyjął, iż oskarżony M. B. (1) dnia 7 czerwca 2016r. usiłował wziąć udział w obrocie środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, a zatem, że zachowanie oskarżonego weszło w formę stadialną usiłowania, podczas gdy materializacja wymienionego etapu realizacji przestępstwa wymaga łącznego wystąpienia następujących przesłanek: 1) zamiaru po stronie sprawcy; 2) określonego, uzewnętrznionego jego zachowania się; 3) bezpośredniości, oraz 4) niewypełnienia wszystkich znamion przestępstwa, kiedy to oskarżony M. B. (1), jakkolwiek zjawiał się w mieszkaniu M. C., to w celach zupełnie innych, aniżeli działalność przestępcza, w której notabene nigdy nie uczestniczył, stąd też przypisywanie oskarżonemu zamiaru i intencji, których nie uzewnętrzniał, stanowi oczywiste przekroczenie ww. normy karnomaterialnej, a z racji, iż oskarżony nie został zatrzymany w trakcie realizacji czynności wykonawczych, narzucono mu wolę działania przestępczego, którego absolutnie podjąć nie zamierzał;

3) w razie niepodzielenia przez Sąd Odwoławczy zasadności zarzutu sformułowanego w punkcie I apelacji:

- rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego M. B. (1) kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, albowiem sytuacja osobista oskarżonego, ustabilizowany tryb życia i dotychczasowe postępowanie potwierdzone m.in. nienaganą opinią środowisk, w których oskarżony się obracał, ponadto okoliczności popełnionego czynu wskazują, iż orzeczenie kary pozbawienia wolności wymiarze aż dwóch lat, jest nadmiernie dolegliwe i istotnie wykracza poza osiągnięcie zamierzonych celów prewencyjno-wychowawczych.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonego M. B. (1), adw. D. N. wniósł o:

1) uniewinnienie oskarżonego M. B. (1);

2) ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania.

Obrońca z wyboru oskarżonego Z. K. (1), adw. P. K., powołując się na przepis art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: rażąco niewspółmierność kary, bez uwzględnienia szczególnej sytuacji życiowej (osobistej, rodzinnej i majątkowej) oskarżonego, bez należytego uwzględnienia stopnia przyczynienia się oskarżonego do wykrycia i ukarania sprawców przestępstw, tj. jego współdziałania z organami ścigania polegającego na ujawnieniu kluczowych informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu przestępstw oraz istotnych okoliczności ich popełnienia (art. 60 § 3 k.k.), a także faktu ujawnienia przez oskarżonego Z. K. (1) oraz przedstawienia okoliczności nieznanych dotychczas organom ścigania, niezależnie od wyjaśnień złożonych w tej sprawie (k. 375-382 oraz 405-406), a także bez uwzględnienia faktu, iż oskarżony Z. K. (1) de facto odbył już karę w postaci izolacji penitencjarnej, albowiem przez niemal 8 miesięcy przebywał w areszcie będąc tymczasowo aresztowanym.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca z wyboru oskarżonego Z. K. (1), adw. P. K. wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu kary o charakterze wolnościowym, tj. kary poniżej ośmiu miesięcy pozbawienia wolności ewentualnie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Obrońca z wyboru oskarżonego K. D., adw. M. Z., powołując się na przepis art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, iż oskarżony K. D. kupił 50 gram narkotyku, podczas, gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego wskazuje, że jedynie „zabezpieczono” nagranie z rozmowa telefoniczną w trakcie której z poszlak można się domyślać, iż planowany był zakup narkotyku w ilości 50 gramów, ale brak jest jakichkolwiek dowodów, poza niepodtrzymanymi na rozprawie, wyjaśnieniami oskarżonego K. D. na potwierdzenie, iż do takiej transakcji zakupu marihuany w ogóle doszło;

2) z ostrożności procesowej – rażąco niewspółmierność kary 4 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu K. D. przy jednoczesnym ustaleniu przez sąd, iż miał to być zakup jednorazowy, ilość narkotyku nie była znaczna (zgodnie z uzasadnieniem wyroku pkt. 3.3) i miało to służyć na własny użytek, a zatem wystarczającą represją kamą stosownie do treści art. 58 § 1 k.k. byłyby kara grzywny lub ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania prac społecznie użytecznych, nie zaś kara bezwzględna, na której wymiar prawdopodobnie miała wpływ surowość wyroków w stosunku do innych oskarżonych w tej samej sprawie występujących.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonego K. D., adw. M. Z. wniósł o:

- 1) zmianę orzeczenia Sądu I Instancji poprzez uniewinnienie oskarżonego K. D. od zarzucanego mu czynu;
- 2) ewentualnie – zmianę kary wymierzonej oskarżonemu K. D., przy zastosowaniu art. 58 § 1 k.k., na karę ograniczenia wolności w wymiarze 8 miesięcy po 30 godzin lub grzywnę w wysokości 240 stawek po 10 zł każda stawka.

W odpowiedzi na apelację prokuratora, obrońcy z wyboru oskarżonego M. T. (1), r.pr. K. K. (1) o: utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku co do tego oskarżonego. Na rozprawie odwoławczej przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu, obrońcy oskarżonych wnieśli o niewzględzenie apelacji prokuratora.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

I. Oceniając wniesione w tej sprawie środki odwoławcze należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że zaskarżony wyrok nie mógł zostać zaakceptowany w całości w odniesieniu do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C., M. B. (1), K. D. oraz Z. K. (1), co nakazywało uchylenie go w stosunku do wymienionych oskarżonych i przekazanie sprawy w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Powodem był brak reprezentacji oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C. oraz Z. K. (1) na rozprawie głównej przez obrońców w sytuacji obrony obligatoryjnej w warunkach art. 80 k.p.k., gdyż przedmiotem postępowania były zarzuty popełnienia zbrodni z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a w odniesieniu do oskarżonego K. D. prowadzenie części rozprawy przy nieobecności obrońcy tego oskarżonego, chociaż w toku postępowania był on poddany badaniom przez biegłych lekarzy psychiatrów z powodu wątpliwości co do poczytalności oraz możliwości prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny (art. 79 § 1 k.p.k.). W takiej sytuacji, do czasu ewentualnego wydania postanowienia lub zarządzenia o braku podstaw do obrony obligatoryjnej na podstawie art. 79 § 4 k.p.k., obrona miała charakter obowiązkowy, ze wszystkimi konsekwencjami z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Inny charakter miały poważne uchybienia popełnione w postępowaniu przygotowawczym i przenikające do postępowania jurysdykcyjnego, odnoszące się do oskarżonego M. B. (1), nakazujące także uznanie, że proces w jego wypadku był wadliwy, a oskarżony nie był prawidłowo reprezentowany przez obrońcę. Oskarżony M. B. (1), który w postępowaniu przygotowawczym złożył istotne wyjaśnienia obciążające m.in. oskarżonego Ł. Ł., był w trakcie postępowania reprezentowany przez tych samych obrońców (albo przez ich substytutów), którzy reprezentowali oskarżonych mimo sprzeczności ich interesów. Oceny tej nie zmieniał fakt, że ostatecznie oskarżony M. B. (1) wycofał się z wyjaśnień pomawiających m.in. oskarżonego Ł. Ł., gdyż właśnie taka linia obrony tego oskarżonego mogła być wynikiem właśnie wadliwości reprezentacji obrończej tego oskarżonego. Innymi słowy, Sąd Apelacyjny nabrał zasadniczych wątpliwości, czy obrońcy, reprezentujący także innych oskarżonych, którzy nie przyznawali się do winy, nie poświęcili interesu prawnego oskarżonego M. B. (1) na rzecz interesów właśnie innych oskarżonych. Można bowiem było się zastanawiać, czy w wypadku takiej linii obrońcy, w której oskarżony M. B. (1) przyznał się do przestępstw i opisał wszechstronnie ich przebieg i zaangażowanie innych sprawców, nie mógłby skorzystać z dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary, które dawały przepisy art. 60 § 2 lub 3 k.k. Należało zatem uznać, że wspomniane naruszenie przepisu art. 85 § 1 k.p.k. nakazywało także uchylenie wyroku w stosunku do oskarżonego M. B. (1) i przekazanie sprawy tego oskarżonego do ponownego rozpoznania.

Opisane wyżej uchybienia były na tyle istotne, że należało je uwzględnić z urzędu i ograniczyć się do rozpoznania sprawy w trybie art. 436 k.p.k. wyłącznie do tych uchybień. Z tych przyczyn rozpoznanie apelacji Prokuratora (...)w

P. w stosunku do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C., M. B. (1) i Z. K. (1), jak również apelacji obrońców oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. B. (1), Z. K. (1) i K. D., w tym podniesionych w tych środkach odwoławczych zarzutów i wniosków, było przedwczesne. Zgodnie z art. 436 k.p.k. sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

W odniesieniu do oskarżonego M. T. (1), zaskarżony wyrok nie był dotknięty tego rodzaju uchybieniami, jak opisane wyżej. Jednocześnie nie były zasadne zarzuty i wniosku apelacji prokuratora, wskazującego na wadliwość ustaleń Sądu I instancji o możliwości zastosowania wobec tego oskarżonego dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia na podstawie art. 60 § 2 k.k. i tego, że kara 1 (jednego) roku pozbawienia wolności orzeczona wobec tego oskarżonego realizuje wszelkie cele kary określone w art. 53 § 1 i 2 k.k. Należało zatem uznać apelację prokuratora z bezzasadną.

Ponieważ jednak Sąd I instancji wadliwie określił wysokość kosztów sądowych przypadających na tego oskarżonego, zapominając, że powinny obciążać go wyłącznie przypadające na niego koszty (czyli 1/7 całości kosztów), zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) w ten sposób, że w miejsce orzeczenia zawartego w punkcie XXI części rozstrzygającej, zwolniono tego oskarżonego od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa przypadających na niego 1/7 kosztów sądowych za postępowanie przed sądem pierwszej instancji, w tym zwalnia go od ponoszenia wskazanej w tym punkcie opłaty za pierwszą instancję w wysokości 930,- (dziewięciuset trzydziestu) złotych. W pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) utrzymano w mocy, stwierdzając, że koszty postępowania odwoławczego związane z apelacją prokuratora co do oskarżonego M. T. (1) ponosi Skarb Państwa.

II. Jak już wyżej wskazano, powodem uchylecia zaskarżonego wyroku w stosunku do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C. oraz Z. K. (1) było naruszenie przez Sąd Okręgowy w Legnicy obowiązku wynikającego z art. 80 k.p.k., który ustanawia obligatoryjną obronę na rozprawie głównej w sprawach, których przedmiotem są zarzuty zbrodni. Przepis ten brzmi następująco: „ **Oskarżony musi mieć obrońcę w postępowaniu przed sądem okręgowym, jeżeli zarzucono mu zbrodnię. W takim wypadku udział obrońcy w rozprawie głównej jest obowiązkowy** ”.

Właśnie sprawa oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C. oraz Z. K. (1) toczyła się w związku z postawionymi im zarzutami popełnienia przestępstw kwalifikowanych m.in. z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, stanowiącego zbrodnię. W takim wypadku obecność obrońców oskarżonych (niezależnie od tego czy byli to obrońcy z wyboru, czy z urzędu), miała charakter obligatoryjny, przy czym rozprawę rozpoczyna wywołanie sprawy, a kończy udanie się sądu na naradę nad wyrokiem.

Jak słusznie wskazywano w doktrynie i orzecznictwie, w sprawach, w których udział obrońcy oskarżonego w rozprawie jest obowiązkowy, **niestawiennictwo obrońcy na którąkolwiek z rozpraw lub oddalenie się przez niego z jakichkolwiek powodów w czasie jej trwania stanowi, aż do chwili udania się sądu na naradę, oczywistą przeszkodę do kontynuowania rozprawy i musi prowadzić do jej przerwania lub odroczenia. Procedowanie w takiej sytuacji pod nieobecność obrońcy stanowi bezwzględna przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.** (por. wyrok SN z dnia 10.10.2001r., sygn. II KKN – 581/98, OSNKW 2002/3–4, poz. 22; podobnie postanowienie SN z dnia 2.04.2015r., sygn. III KK – 306/14, OSNKW 2015/9, poz. 76; jak również K. E. [w:] Kodeks postępowania karnego. T. K. aktualizowany, pod red. D. Świeckiego, LEX/el. 2022, tezy 1-6 do art. 80 k.p.k. oraz R. S. [w:] Kodeks postępowania karnego. T. K. do art. 1-166, pod red. R.A S. i S. Z., (...) 2017, tezy

1-7 do art. 80 k.p.k. wraz z powołanym tam orzecznictwem i stanowiskami przedstawicieli doktryny).

Tymczasem, na rozprawie głównej toczącej się właśnie w sprawie o zbrodnię, oskarżeni: Ł. Ł., A. K. (2), M. C. oraz Z. K. (3) reprezentowani przez obrońców podczas całej rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym w Legnicy, a mianowicie:

- 1) oskarżony Ł. Ł. nie był reprezentowany przez obrońcę na rozprawie głównej w dniu 28 grudnia 2020r. (k. 445), kiedy to obrońcy pozostałych oskarżonych kontynuowali głosy końcowe;
- 2) oskarżonego A. K. (2) nie był reprezentowany przez obrońcę na rozprawie głównej w dniu 28 grudnia 2020r. (k. 445), kiedy to obrońcy pozostałych oskarżonych kontynuowali głosy końcowe;
- 3) oskarżony M. C. nie był reprezentowany przez obrońcę na rozprawie głównej w dniu 28 grudnia 2020r. (k. 445), kiedy to obrońcy pozostałych oskarżonych kontynuowali głosy końcowe;
- 4) oskarżony Z. K. (3) nie był reprezentowany przez obrońcę podczas całej rozprawy głównej w dniu 28 listopada 2019r. (k. 332-345), kiedy to jego obrońca opuścił salę rozpraw podczas składania wyjaśnień przez oskarżonego Ł. Ł. i odczytywania jego wyjaśnień z postępowania przygotowawczego.

Zgodnie z przepisem art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy ma obowiązek uchylenia zaskarżonego orzeczenia (nawet na posiedzeniu, bez przeprowadzania rozprawy odwoławczej, choć orzeczenie takie jest możliwe także podczas rozprawy odwoławczej, zgodnie z art. 95 § 1 zdanie drugie k.p.k.), jeżeli oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 80 k.p.k. lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy. Taka sytuacja zachodziła w odniesieniu do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. C. oraz Z. K. (1), co nakazywało uchylenie go w stosunku do wymienionych oskarżonych i przekazanie sprawy w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

III. Oprócz tego, w odniesieniu do oskarżonego Ł. Ł. i pośrednio także oskarżonego A. K. (1) zachodziły podstawy do kwestionowania prawidłowości reprezentacji tych samych oskarżonych przez obrońców (także obrońców substytucyjnych), którzy reprezentowali także oskarżonego M. B. (1) i K. D., których interesy były sprzeczne (art. 85 § 1 k.p.k.).

Jak wskazywano słusznie w doktrynie i orzecznictwie, sprzeczność interesów oskarżonych zachodzi wtedy, gdy obrona jednego z oskarżonych w sposób nieuchronny naraża dobro drugiego z nich albo, inaczej mówiąc, gdy wyjaśnienia jednego z oskarżonych czy też dowody przez niego powołane oraz ich ocena godzą w interes drugiego oskarżonego, w rezultacie czego rodzi się kolizja interesów, prowadząca w takiej sytuacji do unicestwienia roli obrońcy w procesie karnym. Stanowi to niewątpliwie pogwałcenie uprawnień oskarżonego przewidzianych w art. 6 k.p.k. W każdym wypadku, gdy wyjaśnienia jednego z oskarżonych lub dowody przez niego powoływane i ich ocena godzą w interes drugiego oskarżonego, pojawia się kolizja interesów, która nie pozwala, aby jeden obrońca bronił obu oskarżonych (por. wyroki SN: z dnia 26.10.1971r., sygn. V KRN – 375/71, OSNKW 1972/2, poz. 36; z dnia 3.06.2002r., sygn. II KKN – 229/00, LEX nr 54396; wyrok SA w Warszawie z dnia 18.09.2012r., sygn. II AKa – 191/12, LEX nr 1238264; a także M. Lipczyńska, Głosa do wyroku SN z dnia 26.10.1971r., sygn. V KRN 375/71, OSPiKA 1972/9, s. 384; jak również Krzysztof Eichstead [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, pod red. D. Świeckiego, LEX/el. 2022, teza 2 do art. 85 k.p.k.).

Jak zobrazował to R. S. we współredagowanym przez siebie Kodeksie postępowania karnego. T. K. do art. 1-166, pod red. R.A S. i S. Z., (...) 2017 (teza 2 art. 85 k.p.k.), w judykaturze wskazywano sytuacje, które uzasadniają przyjęcie, że zachodzi sprzeczność interesów, a mianowicie chodzi o sytuacje gdy:

- 1) **obrona jednego z oskarżonych wymaga podważania zaufania do twierdzeń drugiego, nawet tylko z pewnej fazy postępowania, i przez to prowadzi do postawienia go w niekorzystnej sytuacji procesowej** (wyrok SN z 15.07.1980r., sygn. II KR – 210/80, OSNPG 1981, nr 1, poz. 14; wyrok SN z dnia 12.06.1980r., sygn. II KR – 163/80, OSNKW 1980, nr 8, poz. 69; wyrok SN z dnia 15.07.1980r., sygn. II KR – 210/80, OSNPG 1981, nr 1, poz. 14; wyrok SN z dnia 17.12.1982r., sygn. IV KR – 278/80, OSNPG 1983, nr 5, poz. 57; postanowienie SA w Krakowie z 16.08.1999r., sygn. II AKz – 215/99, KZS 1999, nr 8–9, poz. 49);

2) **obrona jednego z oskarżonych w sposób nieuchronny naraża dobro drugiego z nich, albo inaczej mówiąc, gdy wyjaśnienia jednego z oskarżonych czy też dowody przez niego powołane oraz ich ocena godzą w interes drugiego oskarżonego** (wyrok SN z dnia 26.10.1971r., sygn. V KRN – 375/71, OSNKW 1972, nr 2, poz. 36, z uwagami krytycznymi M. Lipczyńskiej, OSPiKA 1972, nr 9, s. 384 i następne, i takimi uwagami M. Cieślaka, Z. Dody, Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w zakresie postępowania karnego za pierwsze półrocze 1972r., WPP 1973, nr 1, s. 94–95; A. Kafarskiego, Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego z zakresu postępowania karnego za rok 1972, NP 1976, nr 1, s. 85–86; wyrok SN z dnia 3.06.2002r., sygn. II KKN – 229/02, LEX nr 54396, wyrok SN z dnia 3.06.2002r., sygn. II KKN – 229/00, LEX nr 54396);

3) **wyjaśnienia jednego z oskarżonych lub dowody przezeń powoływane i ich ocena godzą w interes drugiego oskarżonego** (postanowienie SN z dnia 2.06.2016r., sygn. WZ – 7/16, LEX nr 2053666; wyrok SN z dnia 14.09.2016r., sygn. II KK – 277/14, Prok. i Pr.- wkładka 2016, nr 11, poz. 13; wyrok SN z dnia 22.04.2010r., sygn. II KK – 268/09, OSNwSK 2010, poz. 881; wyrok SN z dnia 3.06.2002r., sygn. II KKN – 229/00, LEX nr 54396, wyrok SN z dnia 15.07.1980r., sygn. II KR – 210/80, OSNPG 1981, nr 1, poz. 14; wyrok SA w Warszawie z dnia 18.09.2012r., sygn. II AKa – 191/12, LEX nr 1238264; wyrok SA w Gdańsku z dnia 25.06.2014r., sygn. II AKa – 130/14, Prok. i Pr.-wkładka 2015, nr 4, poz. 34; wyrok SA w Warszawie z dnia 26.01.2016r., sygn. II AKa – 292/15, LEX nr 2025489);

4) **obrona jednego z nich wymaga podważenia oświadczeń wiedzy drugiego zaprezentowanych tylko w pewnej fazie procesu** (wyrok SA w Gdańsku z dnia 25.06.2014 r., sygn. II AKa – 130/14, Kwartalnik Sądu Apelacyjnego w Gdańsku 2014, nr 3, s. 125–143);

5) **gdy wspólny obrońca kilku oskarżonych preferuje interesy jednego z nich kosztem innego i z tej przyczyny doradza temu ostatniemu ograniczenie bądź inne deformacje wyjaśnień** (wyrok SA w Krakowie z dnia 20.04.2000r., sygn. II AKa – 32/00, KZS 2000/6, poz. 15);

6) **wprawdzie w wyjaśnieniach oskarżonych brak cech pomówienia, lecz zachodzą istotne rozbieżności w zakresie relacji o przebiegu zdarzenia, gdyż obrońca byłby postawiony w sytuacji, w której musiałby dezawuować treść wyjaśnień jednego ze swych klientów, co naruszałoby niezbędny stosunek zaufania oskarżonego do obrońcy** (postanowienie SA w Katowicach z dnia 9.09.2009r., sygn. II AKz – 595/09, LEX nr 553821).

Warto skonstatować, że zakres przywoływanych w orzecznictwie możliwości uznania na gruncie art. 85 k.p.k. sprzeczności interesów oskarżonych i co za tym idzie niemożności reprezentowania oskarżonych przez tych samych obrońców (także substytucyjnych), jest bardzo szeroki i taki powinien być, aby zagwarantować oskarżonym prawo do obrony (art. 6 k.p.k.), a co za tym idzie rzetelność procesu karnego.

Jak już wyżej wskazano, poważne uchybienia popełnione w postępowaniu przygotowawczym i przenikające do postępowania jurysdykcyjnego, odnoszące się do oskarżonego M. B. (1), nakazywały uznanie, że proces w jego wypadku (a także co najmniej co do oskarżonego Ł. Ł., a pośrednio także oskarżonego A. K. (1)), a oskarżony nie był prawidłowo reprezentowany przez obrońcę. Oskarżony M. B. (1), który w postępowaniu przygotowawczym złożył istotne wyjaśnienia obciążające m.in. oskarżonego Ł. Ł. (k. 18-21 tom I teczki osobowej nr 4 dot. M. B. (1)), był w trakcie postępowania reprezentowany przez tych samych obrońców (albo przez ich substytutów), którzy reprezentowali oskarżonych mimo sprzeczności ich interesów. Wyjaśnienia oskarżonego M. B. (1) z postępowania przygotowawczego, które dawały podstawę do kwestionowania prawdomówności oskarżonego Ł. Ł., co rzutowało również na ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonego A. K. (1).

Takie uchybienia odnosiły się także do oskarżonego K. D., który w postępowaniu przygotowawczym złożył istotne wyjaśnienia obciążające m.in. oskarżonego Ł. Ł. (k. 14-17, 54-55 teczki osobowej nr 15 dot. K. D.), był w trakcie postępowania reprezentowany częściowo przez tego samego obrońcę substytucyjnego (adw. I. S.), reprezentującego oskarżonych mimo sprzeczności ich interesów. Wyjaśnienia oskarżonego K. D. z postępowania

przygotowawczego, które dawały podstawę do kwestionowania prawdomówności oskarżonego Ł. Ł., niewątpliwie wykluczały reprezentowanie go przez obrońcę reprezentującego także oskarżonego Ł. Ł..

Oceny tej nie zmieniał fakt, że ostatecznie oskarżony M. B. (1) wycofał się z wyjaśnień pomawiających m.in. oskarżonego Ł. Ł., gdyż właśnie taka linia obrony tego oskarżonego mogła być wynikiem właśnie wadliwości reprezentacji obrończej tego oskarżonego. Innymi słowy, Sąd Apelacyjny nabrał zasadniczych wątpliwości, czy obrońcy, reprezentujący także innych oskarżonych, którzy nie przyznawali się do winy, nie poświęcili interesu prawnego oskarżonego M. B. (1) na rzecz interesów właśnie innych oskarżonych. Można bowiem było się zastanawiać, czy w wypadku takiej linii obrony, w której oskarżony M. B. (1) przyznał się do przestępstw i opisał wszechstronnie ich przebieg i zaangażowanie innych sprawców, nie mógłby skorzystać z dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary, które dawały przepisy art. 60 § 2 lub 3 k.k. Należało zatem uznać, że wspomniane naruszenie przepisu art. 85 § 1 k.p.k. nakazywało także uchylenie wyroku w stosunku do oskarżonego M. B. (1) i przekazanie sprawy tego oskarżonego do ponownego rozpoznania.

Powyższe uwagi należy odnosić także do oskarżonego K. D., który w żadnej części postępowania dowodowego na rozprawie głównej nie powinien być reprezentowany przez tego samego obrońcę, który reprezentował oskarżonego Ł. Ł.. Można bowiem było się zastanawiać, czy w wypadku takiej linii obrony, w której oskarżony K. D. przyznał się do przestępstw i opisał wszechstronnie ich przebieg i zaangażowanie innych sprawców, nie mógłby skorzystać z dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary, które dawały przepisy art. 60 § 2 lub 3 k.k. Należało zatem uznać, że wspomniane naruszenie przepisu art. 85 § 1 k.p.k. nakazywało także uchylenie wyroku w stosunku do oskarżonego K. D. i przekazanie sprawy tego oskarżonego do ponownego rozpoznania.

Należy przy tym przypomnieć, jak wyglądała reprezentacja oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1) oraz M. B. (1) i K. D., podczas rozprawy głównej:

1) na rozprawie w dniu 31 października 2019r. (k. 306-307) oskarżonego M. B. (1) reprezentował obrońca z wyboru, adw. D. N. i ten sam obrońca reprezentował także oskarżonego Ł. Ł., jako substytut jego obrońcy podstawowego, czyli adw. I. S.. Wprawdzie na tej rozprawie nie prowadzono żadnych czynności dowodowych, jednak nawet w takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

2) na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. (k. 332-345) oskarżonych: Ł. Ł. i M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana zarówno przez obrońcę podstawowego oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S., jak i przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N.. Na rozprawie tej odebrano dane oskarżonych, otwarto przewód sadowy odczytując akt oskarżenia, a także składali wyjaśnienia oskarżeni: M. T. (1), K. D., M. B. (1) i Ł. Ł.. Jeszcze w trakcie odbierania wyjaśnień przez oskarżonego M. B. (1) i odczytywania jego wyjaśnień ze śledztwa (pozostających w sprzeczności z wyjaśnieniami oskarżonego Ł. Ł.), a także ustosunkowywania się przez oskarżonego M. B. (1) do odczytanych wyjaśnień z postępowania przygotowawczego, na rozprawę stawiała się adw. I. S., która brała udział także w tej części rozprawy głównej, podczas której wyjaśnienia składał oskarżony Ł. Ł.. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była rażąco nieprawidłowa i sprzeczna z istotą prawa do obrony art. 6 k.p.k.;

3) na rozprawie w dniu 9 stycznia 2020r. (k. 306-307) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na poprzedniej rozprawie reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Na rozprawie tej składali wyjaśnienia oskarżeni: A. K. (1), M. C. i Z. K. (1), a także ujawniono ich wyjaśnienia ze śledztwa, do których wymienieni oskarżeni się ustosunkowywali. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

4) na rozprawie w dniu 31 stycznia 2020r. (k. 375-376) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., która także zgłosiła się jako substytucyjna obrończyni oskarżonego M. B. (1), jako umocowana przez obrońcę podstawowego, adw. D. N., jak również jako substytucyjna obrończyni oskarżonego K. D., jako umocowana

przez jego obrońcę podstawowego, adw. M. Z.. Na rozprawie tej, adw. I. S. oświadczyła, że w jej ocenie zachodził konflikt interesów w obronie oskarżonego M. B. (1) i Ł. Ł., lecz obecnie konfliktu nie ma. Przewodniczący zwrócił uwagę adw. I. S., że zachodzi możliwość wystąpienia konfliktu interesów w obronie z uwagi na fakt, iż reprezentuje innych klientów w tej sprawie, zaś mając na uwadze złożone wcześniej w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnienia oskarżonego Ł. Ł. taki konflikt zdaje się rysować realnie i bez znaczenia jest to, że oskarżony w późniejszym czasie zmienił treść swoich wyjaśnień. Prokurator stwierdził, iż również widzi możliwość wystąpienia konfliktu interesów w wspólnej obronie M. B. (1) i Ł. Ł.. Ponieważ nie zdołano zapewnić innego obrońcy substytucyjnego oskarżonego M. B. (1), rozprawę odroczone nie wykonując żadnych czynności dowodowych. Mimo tego, ujawnienie możliwości sprzeczności interesów oskarżonych w tak zaawansowanej fazie postępowania przez Sądem I instancji, potwierdzało wcześniej opisaną nieprawidłową reprezentację oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) na poprzednich rozprawach;

5) na rozprawie w dniu 4 lutego 2020r. (k. 381-383) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Co więcej, na tej rozprawie oskarżonego K. D. reprezentowała również obrończyni oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S., jako substytucyjna obrończyni, ustanowiona przez obrońcę podstawowego, adw. M. Z., mimo wskazanej wyżej sprzeczności interesów. Na rozprawie tej składali wyjaśnienia oskarżeni: Z. K. (1) i M. T. (1), a także ujawniono wyjaśnienia oskarżonego Z. K. (1) ze śledztwa, do których wymieniony oskarżony się ustosunkowywał. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

6) na rozprawie w dniu 2 marca 2020r. (k. 390-392) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentował obrońca z wyboru, adw. D. N., który na rozprawie w dniu 31 października 2019r. reprezentował także oskarżonego Ł. Ł., jako substytut jego obrońcy podstawowego, czyli adw. I. S.. Co więcej, na tej rozprawie oskarżonego K. D. reprezentowała również obrończyni oskarżonego Ł. Ł., adw. I. S., jako substytucyjna obrończyni, ustanowiona przez obrońcę podstawowego, adw. M. Z., mimo wskazanej wyżej sprzeczności interesów. Na rozprawie tej przesłuchiwano świadków: M. T. (2) i S. G., odczytując ich zeznania ze śledztwa, do których świadkowie się ustosunkowywali. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

7) na rozprawie w dniu 16 lipca 2020r. (k. 409-410) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka J. Z., jako substytucyjna obrończyni ustanowiona przez podstawowego obrońcę, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Na rozprawie tej składali odczytano zeznania świadka M. B. (2) złożone na kartach 371-373 oraz 374-376, tom II (teczki osobowej nr 2), ponieważ świadek na stałe przebywał za granicą. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

8) na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2020r. (k. 417-419) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka J. Z., jako substytucyjna obrończyni ustanowiona przez podstawowego obrońcę, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Co więcej, aplikantka adwokacka K. S. (1) wystąpiła także jako substytucyjna obrończyni oskarżonego K. D., umocowana przez obrońcę podstawowego tego oskarżonego, adm. M. Z., mimo, że wcześniej reprezentowała oskarżonego Ł. Ł.. Na rozprawie tej przesłuchano istotnego świadka M. F., a także odczytywano jego zeznania ze śledztwa i świadek ten ustosunkowywał się do zeznań złożonych w postępowaniu przygotowawczym.

W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

9) na rozprawie w dniu 7 września 2020r. (k. k. 423-424) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka J. Z., jako substytucyjna obrończyni ustanowiona przez podstawowego obrońcę, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (1), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Co więcej, aplikantka adwokacka K. S. (1) wystąpiła także jako substytucyjna obrończyni oskarżonego K. D., umocowana przez obrońcę podstawowego tego oskarżonego, adm. M. Z., mimo, że wcześniej reprezentowała oskarżonego Ł. Ł.. Wprawdzie na tej rozprawie nie prowadzono żadnych czynności dowodowych, jednak nawet w takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

10) na rozprawie w dniu 19 października 2020r. (k. 434-435) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentował adw. D. N., który na rozprawie w dniu 31 października 2019r. reprezentował także oskarżonego Ł. Ł., jako substytut jego obrońcy podstawowego, czyli adw. I. S.. Na rozprawie tej odczytano zeznania istotnego świadka T. T. (k. 7-10 akt głównych), ponieważ świadek ten przebywał za granicą. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

11) na rozprawie w dniu 23 listopada 2020r. (k. 439-440) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentowała aplikantka adwokacka K. S. (2), jako obrończyni substytucyjna, umocowana przez obrońcę podstawowego oskarżonego M. B. (1), adw. D. N., która na rozprawie w dniu 28 listopada 2019r. reprezentowała także oskarżonego Ł. Ł., jako obrończyni substytucyjna, ustanowiona przez podstawowego obrońcę tego oskarżonego, adw. I. S.. Na rozprawie tej składała zeznania świadek R. Z. (2), której zeznania nie miały istotnego znaczenia dla obrony oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1) i M. B. (1), jednak mimo to, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była nieprawidłowa;

12) na rozprawie w dniu 14 grudnia 2020r. (k. 443-444) oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1) reprezentowała obrończyni z wyboru, adw. I. S., natomiast oskarżonego M. B. (1) reprezentował adw. D. N., który na rozprawie w dniu 31 października 2019r. reprezentował także oskarżonego Ł. Ł., jako substytut jego obrońcy podstawowego, czyli adw. I. S.. Na rozprawie tej odczytano zeznania istotnego świadka P. D. (k. 391-392 oraz k. 393, k. 394 tom II teczki osobowej 25), albowiem pomimo podjętych prób świadkowi nie udało się doręczyć wezwania na rozprawę, zeznania te uznano za odczytane, albowiem strony miały możliwość zapoznania się z ich treścią. Następnie zostały przeprowadzone ostatnie czynności dowodowe i zamknięto przewód sądowy, po czym przystąpiono od odbierania głosów końcowych stron i ich przedstawicieli procesowych. Końcowe wystąpienia zaprezentowali prokurator oraz obrońcy reprezentujący wszystkich oskarżonych, za wyjątkiem M. T. (1) i Z. K. (1) (w tym także obrońcy reprezentujący oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1) i M. B. (1)). Żaden z oskarżonych, w tym Ł. Ł., A. K. (1) i M. B. (1), nie byli obecni na tej rozprawie. W takiej sytuacji, reprezentacja oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.) była rażąco nieprawidłowa i sprzeczna z istotą prawa do obrony art. 6 k.p.k.;

13) na rozprawie w dniu 28 grudnia 2020r. (k. 445) nie stawiła się obrończyni z wyboru oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1), adw. I. S., co było rażącym naruszeniem obowiązku obrony obligatoryjnej na podstawie art. 80 k.p.k., a także nie stawił się obrońca z wyboru oskarżonego M. B. (1), adw. D. N.. Nie stawili się także oskarżeni: Ł. Ł., A. K. (1) i M. B. (1). Nie miało to wpływu na nieprawidłowość reprezentacji oskarżonych, których interesy pozostawały w sprzeczności (art. 85 k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze, wskazane uchybienie nakazywało uchylenie zaskarżonego wyroku nie tylko w odniesieniu do oskarżonych: Ł. Ł. i A. K. (1), lecz także co do oskarżonego M. B. (1) oraz K. D. i przekazanie sprawy tych oskarżonych w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Podczas ponownego rozpoznania sprawy, Sąd Okręgowy w Legnicy zastosuje w odniesieniu do oskarżonych: Ł. Ł., A. K. (1), M. B. (1) i K. D. tryb postępowania określony w art. 85 § 1-3 k.p.k., a mianowicie, wobec stwierdzenia sprzeczności interesów tych oskarżonych, zakreśli im termin do ustanowienia nowych obrońców z wyboru (którymi nie mogą być dotychczasowi obrońcy: adwokaci: I. S., D. N., M. Z., jak również obrońcy substytucyjny występujący w ich imieniu w dotychczasowym postępowaniu, a mianowicie aplikanci adwokaccy: K. S. (2) i J. Z.), a w wypadku, gdyby nie ustanowili obrońców z wyboru, wyznaczy im obrońców z urzędu, przy czym w odniesieniu do oskarżonych: M. B. (1) i K. D., których obrona nie ma charakteru obligatoryjnego, oceni podstawy wyznaczenia obrońcy z urzędu w trybie art. 78 § 1 k.p.k. Następnie Sąd Okręgowy przeprowadzi na nowo postępowanie, respektując zasady prawidłowej reprezentacji wszystkich oskarżonych.

IV. Jak już wyżej wskazano, w odniesieniu do oskarżonego K. D., rozpoznanie wniesionej na jego korzyść apelacji obrońcy z wyboru, adw. M. Z., wraz z podniesionymi w nich zarzutami i wnioskami, było przedwczesne, gdyż zastosowanie miał przepis art. 436 k.p.k. Zgodnie z art. 436 k.p.k. sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Taka sytuacja zachodziła w odniesieniu do zaskarżonego wyroku wydanego w stosunku do oskarżonego K. D., gdyż zachodziło istotne uchybienie procesowe polegające na przeprowadzeniu zasadniczej części postępowania dowodowego na rozprawie głównej w sytuacji, gdy oskarżony ten nie był reprezentowany przez obrońcę, mimo warunków obrony obligatoryjnej z art. 79 § 1 k.p.k. (jak się wydaje także z art. 79 § 2 k.p.k.), natomiast Sąd I instancji sytuację taką zaakceptował, a jednocześnie nie wydał decyzji procesowej o braku podstaw do obrony obligatoryjnej, do czego zobowiązywał przepis art. 79 § 4 k.p.k.

Po pierwsze, należy przypomnieć, że w toku postępowania przygotowawczego w stosunku do oskarżonego K. D. pojawiły się uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności oraz zdolności do prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny, o których mowa w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. Wątpliwości te były związane m.in. innym z zażywaniem przez oskarżonego w przeszłości środków odurzających. Wyrazem tego było powołanie dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, którzy w wydanej opinii (k. 77-80 teczki osobowej nr 15 dot. K. D.), nie stwierdzili, aby tempore criminis oskarżony ten znajdował się w stanie zniesionej albo w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia swoich czynów i pokierowania swoim postępowaniem, także okoliczności uniemożliwiających prowadzenie samodzielnej i rozsądnej obrony. Jednak niezależnie od tego, biegli lekarze psychiatrzy stwierdzili istotne okoliczności, dla których możliwe było uznanie, że zachodzą warunki do obrony obligatoryjnej z art. 79 § 2 k.p.k., a mianowicie w wypadku gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na inne okoliczności utrudniające obronę.

W tym kontekście, zarówno biegli lekarze psychiatrzy w wydanej przez siebie opinii (k. 77-80 teczki osobowej nr 15 dot. K. D.), jak i specjalista terapii uzależnień w kwestionariuszu wywiadu (k. 38a teczki osobowej nr 15 dot. K. D.), stwierdzili uzależnienie oskarżonego K. D. od środków odurzających.

Po wtóre, trzeba kategorycznie stwierdzić, że taka treść opinii sądowo-psychiatrycznej nie stanowiła z mocy samego prawa podstawy do stwierdzenia, że nie zachodzą warunki obrony obligatoryjnej określone w art. 79 § 1 k.p.k., gdyż w tym zakresie zmienił się obowiązujący poprzednio stan prawny.

Do dnia 30 czerwca 2015r. obowiązywał bowiem przepis art. 79 § 4 k.p.k. w brzmieniu wprowadzonym ustawą z dnia 10 stycznia 2003r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy o świadku koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2003r. Nr 17, poz. 155): „Jeżeli w toku postępowania biegli lekarze psychiatrzy stwierdzą, że poczytalność oskarżonego zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości, udział obrońcy w dalszym postępowaniu nie jest obowiązkowy. Prezes sądu, a na rozprawie sąd, może wówczas cofnąć wyznaczenie obrońcy.”. Podczas obowiązywania przepisu art./ 79 § 4 k.p.k. w tym brzmieniu, obrona obligatoryjna z art. 79 § 1 k.p.k. upadała w momencie wydania opinii przez biegłych lekarzy psychiatrów, w wypadku stwierdzenia przez nich,

że poczytalność oskarżonego zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości. Wówczas udział obrońcy w dalszym postępowaniu nie miał charakteru obowiązkowego.

Opisany stan prawny uległ jednak zasadniczej zmianie z dniem 1 lipca 2015r., kiedy to ustawą z dnia 27 września 2013r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013r. poz. 1247) wprowadzono nowe brzmienie przepisu art. 79 § 4 k.p.k., obowiązujące do chwili obecnej: **„Uznając za uzasadnioną opinię biegłych lekarzy psychiatrów, że czyn oskarżonego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, sąd orzeka, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy. Prezes sądu albo sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne okoliczności przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu”**.

Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 79 § 4 k.p.k., samo wydanie opinii przez biegłych lekarzy psychiatrów, w wypadku stwierdzenia przez nich, że poczytalność oskarżonego zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości, jak również że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, nie oznacza automatycznej utraty obowiązkowego charakteru obrony, zgodnie z art. 79 § 1 k.p.k. Aby to nastąpiło wymagane jest zbadanie przez prezesa sądu (zgodnie z art. 93 § 2 k.p.k. także przewodniczącego wydziału, przewodniczącego składu orzekającego lub upoważnionego sędziego) albo przez sąd, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy. Wówczas udział obrońcy w dalszym postępowaniu nie miał charakteru obowiązkowego. Wówczas prezes sądu albo sąd zwalnia wówczas obrońcę z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne okoliczności przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu.

Orzeczenie prezesa sądu (zgodnie z art. 93 § 2 k.p.k. także przewodniczącego wydziału, przewodniczącego składu orzekającego lub upoważnionego sędziego) albo przez sąd, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy, oparte na przepisie art. 79 § 4 k.p.k. ma charakter konstytutywny, a nie deklaratoryjny, co oznacza, że gdyby takiej decyzji procesowej nie wydano, to obrona oskarżonego nie traci charakteru obrony obligatoryjnej, za wszystkimi tego konsekwencjami, także na gruncie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Stanowisko to nie budzi właściwie żadnej wątpliwości w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, wręcz rygorystycznie nakazując ponowną ocenę czy nie zachodzą warunki obrony obligatoryjnej, mimo treści opinii sądowo-psychiatrycznej. Wyrazem tego są przywołane poniżej orzeczenia Sądu Najwyższego.

W wyroku z dnia 16 stycznia 2018r. sygn. V KK – 450/17 Sąd Najwyższy stwierdził jednoznacznie, że: „od dnia 1 lipca 2015 r., to nie treść opinii biegłych lekarzy psychiatrów opiniujących co do stanu psychicznego oskarżonego w zakresie wymienionym w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. stanowi o istnieniu lub braku obligatoryjności obrony oskarżonego na rozprawie (art. 79 § 3 k.p.k.), ale decyduje postanowienie sądu wydane po tym, jak opinia biegłych lekarzy psychiatrów zostanie złożona do akt sprawy. Wyrażna stylistyka przepisu art. 79 § 4 k.p.k. od dnia 1 lipca 2015r., w zestawieniu z tym, jaką treść miał ten przepis poprzednio, a także gwarancyjny charakter tego unormowania w zakresie prawa oskarżonego do korzystania z obrony (art. 6 k.p.k.), nie pozwala na aprobatę stanowiska, że niewydanie takiego postanowienia przez sąd oznacza w istocie jednak, iż postanowienie takie zostało wydane w sposób dorozumiany (podkreśl. Sądu Apel.)

1.W stanie prawnym obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. sama treść opinii biegłych lekarzy psychiatrów o braku okoliczności wymienionych w art. 31 § 1 i 2 k.k. decydowała o ustaniu obrony obligatoryjnej, a tylko decyzja sądu mogła ten stan obligatoryjnej obrony przywrócić.

2. Od dnia 1 lipca 2015 r. obrona obligatoryjna w wypadkach wskazanych w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. ustaje dopiero z chwilą wydania przez sąd postanowienia, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy (art. 79 § 4 k.p.k.).” (OSNKW 2018, z. 4, poz. 33).

Z kolei, w wyroku z dnia 15 stycznia 2019r. sygn. III KK – 576/18 Sąd Najwyższy stwierdził: „Treść przepisu art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości, że w postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość: czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia tego czynu wyłączona lub w znacznym stopniu ograniczona oraz czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala mu na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny. Oczywiście jest w związku z tym, że powstanie uzasadnionych wątpliwości w którymkolwiek z określonych wyżej zakresów skutkować musi obligatoryjnym i automatycznym wyznaczeniem takiej osobie obrońcy z urzędu. Dopiero wydanie opinii przez biegłych lekarzy psychiatrów, i uznanie jej za uzasadnioną w tym przedmiocie, że czyn oskarżonego nie został popełniony w warunkach wyłączenia lub znacznego ograniczenia zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania swoim postępowaniem i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, uprawnia sąd do stwierdzenia, że udział w obrońcy nie jest obowiązkowy, a także do zwolnienia wówczas obrońcy z jego obowiązków, chyba że zachodzą inne okoliczności przemawiające za tym, aby oskarżony miał obrońcę wyznaczonego z urzędu (art. 79 § 4 k.p.k.)”. (LEX nr 2611033). Tożsame stanowisko znajduje wyraz w postanowieniu SN z dnia 8.01.2019r. sygn. III KK - 662/18: „Obrona obligatoryjna w wypadkach wskazanych w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. ustaje dopiero z chwilą wydania przez sąd postanowienia, że udział obrońcy w rozprawie nie jest obowiązkowy – art. 79 § 4 k.p.k.”. (LEX nr 2603301).

W odniesieniu do oskarżonego K. D., tego rodzaju zarządzenie prezesa sądu (zgodnie z art. 93 § 2 k.p.k. także przewodniczącego wydziału, przewodniczącego składu orzekającego lub upoważnionego sędziego) albo przez sąd, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy, oparte na przepisie art. 79 § 4 k.p.k., nie zostało wydane w postępowaniu przed Sądem I instancji, w tym do czsu wydania zaskarżonego wyroku. W realiach tej sprawy, po wpłynięciu do sądu aktu oskarżenia, oskarżony K. D. miał obrońcę z wyboru, co przecież nie niwelowało obowiązków sądu (prezesa) do oceny, czy nie zachodzą nadal warunki obrony obligatoryjnej z art. 79 § 1 k.p.k. (ewentualnie z art. 79 § 2 k.p.k.).

Po trzecie, mimo takich warunków obrony obligatoryjnej, Sąd Okręgowy w Legnicy tolerował prowadzenie części postępowania na rozprawie głównej podczas nieobecności obrońcy oskarżonego K. D., który nie był reprezentowany przez obrońcę na rozprawie głównej w dniu 28 grudnia 2020r. (k. 445), kiedy to obrońcy pozostałych oskarżonych kontynuowali głosy końcowe.

Zgodnie z przepisem art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k., niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy ma obowiązek uchylenia zaskarżonego orzeczenia (nawet na posiedzeniu, bez przeprowadzania rozprawy odwoławczej, choć orzeczenie takie jest możliwe także podczas rozprawy odwoławczej, zgodnie z art. 95 § 1 zdanie drugie k.p.k.), jeżeli oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 79 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 80 k.p.k. lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy. Taka sytuacja zachodziła w odniesieniu do oskarżonego K. D., co nakazywało uchylenie go w stosunku do wymienionych oskarżonych i przekazanie sprawy w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Po czwarte, dopiero postanowieniem z dnia 3 czerwca 2022r. sygn. akt II AKa 223/21 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, na podstawie art. 79 § 4 k.p.k. w zw. z art. 78 § 1 k.p.k. oraz art. 79 § 1 i 2 k.p.k. i art. 80 k.p.k., uznał, że w odniesieniu do oskarżonych: K. D. i M. T. (1) nie zachodzą warunki obrony obligatoryjnej określone w art. 79 § 1 i 2 k.p.k. i art. 80 k.p.k. Postanowienie to, ustanowiło jednak brak warunków obrony obligatoryjnej dopiero od daty jego wydania, co oznaczało, że nie można tego postanowienia sądu odwoławczego uznać za niwelujące wcześniejsze uchybienia procesowe, wskazane w niniejszym uzasadnieniu, stanowiące bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

Uchybienie to, w połączeniu z nieprawidłową reprezentacją oskarżonego K. D. w fazie postępowania przed Sądem Okręgowym w Legnicy, było na tyle istotne, że należało je uwzględnić z urzędu i ograniczyć do rozpoznania sprawy w trybie art. 436 k.p.k. wyłącznie do tego uchybienia. Z tych przyczyn rozpoznanie apelacji obrońcy z wyboru oskarżonego K. D., adw. M. Z., w tym podniesionych w tym środku odwoławczym zarzutów i wniosków, było przedwczesne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. uchylono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. D. i sprawę tego oskarżonego przekazano do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

V. Nie zasługiwała na uwzględnienie apelacja Prokuratora (...)w P. w odniesieniu do oskarżonego M. T. (1) zarzucająca zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmierność kary, polegającą na wymierzeniu M. T. (1) w punkcie XII. wyroku za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kary 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, przewidzianego w art. 60 § 2 k.k., podczas gdy okoliczności podmiotowe i przedmiotowe wykluczają możliwość skorzystania wobec oskarżonego z tego dobrodziejstwa i przemawiają za wymierzeniem mu kary surowszej, w granicach ustawowego zagrożenia, a także domagająca się zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu M. T. (1) za przestępstwo z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. kary 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności.

Prokurator upatrywał rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu M. T. (1) kary w stwierdzonym przez Sąd I instancji w znacznym stopniu szkodliwości społecznej przypisanego mu przestępstwa, co miało wynikać z cyklicznego nabywania przez niemal rok po kilkaset gramów substancji psychotropowych w postaci amfetaminy i w mniejszym stopniu marihuany, biorąc udział w obrocie łącznie ponad 5 kilogramów narkotyków. Skoro Sąd I instancji przyjął, że środki odurzające oskarżony M. T. (1) nabywał w znacznej części jako przeznaczone do dalszej sprzedaży, to niewątpliwie zachowanie oskarżonego cechuje wysoki poziom szkodliwości. Oskarżony swoim postępowaniem realnie szkodził również innym osobom, które nabywały od niego narkotyki. Oprócz tego, prokurator zwrócił uwagę, że oskarżony M. T. (1) był wcześniej sądownie karany za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co – zdaniem oskarżyciela publicznego – wykluczało skorzystanie przez Sąd I instancji z dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary. Prokurator wręcz zarzucił, że Sąd Okręgowy w Legnicy potraktował oskarżonego M. T. (1) nad wyraz łagodnie, niewspółmiernie do obciążających go okoliczności związanych z charakterem zarzucanego mu czynu i jego karalnością. Jednocześnie oskarżyciel publiczny dowodził, że uzależnienie oskarżonego od narkotyków nie może przesłaniać ciężaru gatunkowego jego zachowania, polegającego na długotrwałym udziale w obrocie znacznymi ilościami szczególnie szkodliwych substancji psychotropowych.

Już *prima facie*, argumenty podniesione w apelacji prokuratora w ogóle nie uwzględniają, a wręcz bagatelizują, najistotniejszą okoliczność towarzyszącą popełnieniu przez oskarżonego przestępstwa, a mianowicie uzależnieniu M. T. (1) od narkotyków. Niewątpliwie był to podstawowy powód, który pchnął oskarżonego na drogę przestępstwa, a zatem ostateczne zawrócenie M. T. (1) z przestępczej drogi musiało uwzględniać potrzeby takiego ukształtowania kary, aby osiągnąć przede wszystkim cele wychowawcze i zapobiegawcze. W tym kontekście, apelacja prokuratora akcentuje potrzebę orzeczenia radykalnie surowszej kary pozbawienia wolności, lecz wyłącznie przez pryzmat celów kary w zakresie prewencji ogólnej, pomijając niewątpliwie potrzeby takiego ukształtowania kary, aby osiągnąć cele prewencji szczególnej, czyli wychowawcze i zapobiegawcze w stosunku do sprawcy.

Zresztą, takie właśnie były najbardziej podstawowe cele ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020r. poz. 2050 z późniejszymi zmianami), wyrażone także w metodach jej realizacji przedstawionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy, który stanowi, że „przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;

- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii”.

Już wskazana w tym przepisie kolejność metod, które mają przyczynić się do przeciwdziałania narkomanii, wskazuje, że cele w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej, w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych; a wreszcie w zakresie ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych, mają pierwszeństwo nad prostym karaniem sprawców przestępstw, zwłaszcza osób uzależnionych.

Co więcej, prymat leczenia i rehabilitacji sprawców przestępstw związanych z plagą narkomanii nad stosowaniem środków represji karnej wyraża szereg przepisów karnych zawartych w cytowanej ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020r. poz. 2050 z późniejszymi zmianami). Mowa o następujących przepisach:

- 1) art. 71 cyt. ustawy, przewidującego możliwość zobowiązania skazanego uzależnionego za przestępstwo pozostające w związku z używaniem środka odurzającego, substancji psychotropowej lub nowej substancji psychoaktywnej do poddania się leczeniu lub rehabilitacji, z możliwością rezygnacji z wykonania kary w wypadku pomyślnego zakończenia leczenia lub rehabilitacji (ust. 5);
- 2) art. 72 cyt. ustawy, przewidującego możliwość zawieszenie postępowania do czasu zakończenia leczenia, rehabilitacji lub udziału w programie edukacyjno-profilaktycznym, a nawet warunkowego umorzenia postępowania mimo uprzedniej karalności sprawcy (ust. 4), co jest równoznaczne z rezygnacją z pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej;
- 3) art. 73 cyt. ustawy, przewidującego możliwość zawieszenie postępowania do czasu zakończenia leczenia, rehabilitacji lub udziału w programie edukacyjno-profilaktycznym, a nawet warunkowego umorzenia postępowania mimo uprzedniej karalności sprawcy (ust. 4), co jest równoznaczne z rezygnacją z pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, nawet w wypadku skierowania aktu oskarżenia, aż do rozpoczęcia przewodu sądowego;
- 4) art. 73a cyt. ustawy, przewidującego możliwość udzielenia, skazanemu uzależnionemu od środków odurzających, substancji psychotropowych lub nowych substancji psychoaktywnych, odbywającemu karę pozbawienia wolności za przestępstwo popełnione w związku z używaniem takich środków lub substancji, przerwy w wykonywaniu kary w celu podjęcia leczenia lub rehabilitacji, dopuszczającego warunkowe zwolnienie skazanego z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, niezależnie od tego, czy są spełnione przesłanki, o których mowa w art. 78 k.k.

Z tej perspektywy, rację należy przyznać obrończyni z wyboru oskarżonego M. T. (1), r.pr. K. K. (4), która w odpowiedzi na apelację prokuratora podniosła, że oskarżyciel publiczny zupełnie pominął fakt, iż oskarżony M. T. (1), pomimo silnego uzależnienia, ostatecznie wygrał z nałogiem, co znalazło bezpośrednie przełożenie na jego aktualną sytuację życiową i zawodową. Oskarżony jest obecnie osobą czynną zawodowo, która w środowisku pracy cieszy się pozytywną opinią czego dowód znalazły się w aktach sprawy. Obrońca oskarżonego M. T. (1) potwierdził te okoliczności pozytywną opinią z miejsca pracy, przedstawioną na rozprawie apelacyjnej. Nie można pominąć również tego, że oskarżony M. T. (1) pozostaje w konkubinacie zajmując ze swoją partnerką najmowane mieszkanie, którego rachunki jak też czynsz reguluje na bieżąco nie posiadając po swojej stronie żadnych zaległości. Okoliczności te jako bezpośrednio związane z osobą oskarżonego oraz jego właściwościami osobistymi słusznie zostały dostrzeżone przez

Sąd pierwszej instancji, bowiem zaliczają się do ogólnych dyrektyw wymiaru kary i winny być uwzględnione przy ocenie przesłanek przemawiających za nadzwyczajnym złagodzeniem kary.

Oceniając właściwości i warunki osobiste oskarżonego M. T. (1), Sąd Apelacyjny uznał, że, zasadne było takie ukształtowanie orzeczonej wobec niego kary pozbawienia wolności (połączonego przecież z kara grzywny), aby umożliwić jej wykonanie kary w systemie dozoru elektronicznego. Sąd Apelacyjny uznał, że możliwe i zasadne było wymierzenie temu oskarżonemu, przy zastosowaniu art. 60 § 2 i § 6 pkt 3 k.k., kary w wymiarze 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) złotych każda. Kary w tej postaci spełniają bowiem wszelkie cele kary z art. 53 § 1 i 2 k.k., a także mają walor humanitarny, gdyż można ją wykonać w systemie dozoru elektronicznego. Należy bowiem uznać, że w obliczu sytuacji osobistej i rodzinnej oskarżonego, nawet najłagodniejsze kary orzekane w granicach zagrożenia ustawowego byłyby zbyt dolegliwe (rażąco surowe i przez to rażąco niewspółmierne).

Przy orzeczeniu o karach pozbawienia wolności i grzywny orzeczonych wobec oskarżonego M. T. (1), Sąd Okręgowy w Legnicy, wziął pod uwagę cele kary określone w art. 53 § 1 i 2 k.k., a także dotychczasową karalność oskarżonego (k. 1884-1885), jak również pozytywna zmiany w jego zachowaniu i realizacji obowiązków rodzinnych i zawodowych. W obliczu zmian postawy życiowej oskarżonego, umieszczenie do na długi okres w zakładzie karnym, prowadziłoby do całkowitego bezsensu kary, jako nieuwzględniającej interesów społeczeństwa, aby sprawcę wychować i wdrożyć do przestrzegania porządku prawnego, a także aby wyrobić w nim prawidłową realizację kluczowych ról społecznych: odpowiedzialnego za rodzinę ojca i partnera życiowego oraz uczcie zarabiającego na życie pracownika.

Apelacja oskarżyciela publicznego w ogóle nie uwzględniała także tego, że oskarżony M. T. (1) był w niniejszej sprawie pozbawiony wolności jako tymczasowo aresztowany przez kilka miesięcy, a mianowicie od dnia 6 września 2017r. od godz. 17:20 do dnia 5 lutego 2018r. do godz. 14:50, a okres tymczasowego aresztowania, w kontekście dalszego zachowania oskarżonego na wolności, niewątpliwie przyczynił się do realizacji celów kary z art. 53 § 1 i 2 k.k.

Mając powyższe na uwadze, nie uznano za słuszną apelacji Prokuratora (...)w P.i zaskarżony wyrok co do kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu M. T. (1) utrzymano w mocy (art. 437 § 1 k.p.k.).

VI. Jak już wyżej wskazano, Sąd I instancji niewłaściwie określił wysokość kosztów sądowych przypadających na oskarżonego M. T. (1), zapominając, że powinny obciążać go wyłącznie przypadające na niego koszty (czyli 1/7 całości kosztów). Z tych powodów zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) w ten sposób, że w miejsce orzeczenia zawartego w punkcie XXI części rozstrzygającej, zwolniono tego oskarżonego od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa przypadających na niego 1/7 kosztów sądowych za postępowanie przed sądem pierwszej instancji, w tym zwalnia go od ponoszenia wskazanej w tym punkcie opłaty za pierwszą instancję w wysokości 930,- (dziewięciuset trzydziestu) złotych. W pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego M. T. (1) utrzymano w mocy, stwierdzając, że koszty postępowania odwoławczego związane z apelacją prokuratora co do oskarżonego M. T. (1) ponosi Skarb Państwa.

Piotr Kaczmarek	Bogusław Tocicki	Robert Zdych
-----------------	------------------	--------------